

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovec,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in s e r a t e se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 19. septembra 1908.

Štev. 38.

Vabilo

k

slavnostnemu blagoslovljenju

„Narodne šole“ v Št. Jakobu v Rožu

v nedeljo dne 27. septembra 1908.

1. Ob 10. uri je slovesna peta sv. maša s pridigo.
2. Po slovesni božji službi blagoslovljenje plosolja „Narodne šole“.
3. Govor državnega in dež. poslanca g. Franca Grafenauer.
4. Med posamnimi točkami petje raznih pevskih društev.

Šolo bode blagoslovil prečastiti proš tinjski, mil. g. Gregor Einspieler. Slavnost, ob lepem vremenu tudi sv. maša, bode na prostem pri „Narodni šoli“.

Po oficijelnem delu nastopijo razni koroški in izvenkoroški pevski zbori, ki bodo skrbeli za prav živahno in veselo zabavo.

Slovenci! Pokazali ste že pri zadnji slavnosti, ko smo položili temeljni kamen naši zgradbi, z obilno udeležbo, da vam bije srce za nas, teptane vaše brate. Pokazite sedaj še z obilnejšo udeležbo, da se je bratska vez med nami še bolj utrdila in da nas družijo v resnici iskrena bratska ljubezen. Širni svet naj zve, da je „Narodno šolo“ postavil v resnici slovenski narod; naj spozna, da stojimo kakor en mož na braniku svoje mile domovine. Zlasti pevška društva, ki vam je mila slovenska pesem, pohitite med nas, počastite in povzdignite s svojo mnogobrojno udeležbo ta dan, da bo v resnici pravi družbeni praznik zavednega slovenskega ljudstva. Vzplapola naj ta dan nova zastava v dokaz krepke narodne zavesti, v znamenje lepše bodočnosti!

Mohorjani, spominjajte se šentjakobske šole!

Kdo izdaja avstrijsko domovino?

Avstrijska država je slepa in noče ničesar videti, kadar bi morala stopiti vsenemškimi izdajcem na noge. Kako hitro je poslala na jug svoje vohune, ko je počil glas, da obstoji na avstrijskem jugu velikosrbska stranka, ki želi baje Jugoslovane združiti pod žezlom srbskega kralja Petra? Mnogo se prekljajo politiki zaradi tega po svojih listih. Srbi zanikujejo, da obstoji taka stranka s takim političnim programom in trdijo, da so vse te vesti delo hrvatskega bana barona Raucha in Ogrov, ki bi se radi na stroške Srbov in Hrvatov okrepili. V Zagrebu so takoj zaprli dva urednika, ker sta bila kot Velikosrba na sumu.

Ne čudili bi se sicer prav nič, če bi med Hrvati in Srbi nastala taka stranka. Če mora kdo venomer prenašati le trde udarce, ki jih ni zaslužil, pač ni čuda, če mu ugasne ljubezen. Večnovdani Hrvatje skušajo prav hudo, kaj je plačilo sveta. Pa če bi bila med Hrvati taka stranka, bi še za obstoj Avstrije ne bila največja nevarnost.

Kaj, ko bi vlada pogledala vendar enkrat tja, kjer izpodkopavajo naši starodavni državi tla tisti, ki so njeni ljubljenci, ki so od nje božani, ki jih ona vzdržuje in proti Slovanom naravnost podpira?

Vsenemci so priredili 26. in 27. m. m. v Langenlois vsenemško veselico. Sodelovali so vsenemski „purši“, visokošolci. „Alld. Tagblatt“ (vsenemški dnevnik) brez vsake bojazni poroča, da morajo „purši“ v svojih društvih priseči na Vsenemčijo, to je na Nemčijo, kateri so priklopljene nemške kronovine na Avstrijskem. „Črnorumenega“, torej avstrijskomislečega, cesarju še zvestega nemštva ne trpe v teh dijaških društvih, iz katerih prihajajo državni uradniki, ki kot Nemci zasedajo najmastnejše službe v državi.

Potemtakem se prav nič ne čudimo, da je avstrijska vlada Slovanom vedno krivična, in da uganja politiko, ki bo Avstrijo uničila. Nihče ne zgane prstov, če od države plačan profesor uganja

na državne stroške vsenemško politiko, čeravno je vladi to dobro znano.

Saj je pozival tudi pri komerzu v Langenlois neki dr. J. Ursin, da naj čuvajo vsenemški dijaki, da ne bi se častni člani ali starejšine purševskih društev, ki so prisegli prej na Vsenemčijo, potegovali pozneje za črnorumenemštvu v Avstriji. Temu možu tudi niso nič kaj dišale jubilejne slavnosti po širni naši domovini, in zato je povzdigoval ljudstvo, ki si je upalo razviti v „črni“ deželi črno-rdeče-zlato — vsenemško — zastavo. Čisti dobiček te veselice so podarili — sūdmarki, ki po njihovem mnenju tudi zasleduje visoke vsenemške cilje, n. pr. da naseli pruske protestante v katoliških krajih (Št. Ilj na Spodnjem Štajerskem) na Avstrijskem.

Kdo hoče še več dokazov za veleizdajstvo Vsenemcev? Vlada jih vidi, pa nič ne reče, ker so ji že zrasi čez glavo, deloma pa, ker so pri vladi tudi možje, ki so igrali nekaj ulogo vsenemških puršev.

Svoj čas so Vsenemci svoje izdajalsko stremjenje skrivali, češ, da se navdušujejo za vsenemške ideale kakor mi Slovani za slovansko vzajemnost na kulturnem polju. Zdaj pa za to krinko ni treba več skrivati resnice, ker vedo, da so varni. Zato je pa brez vseh ovinkov povedal štajerski deželni poslanec Wastian na zadnjem „sūdmarkinem“ občnem zboru v Beljaku, kam vleče Nemce srce z besedami: „In če je eden naših duhov nekoč menil, da naj ne pride nikdar tako daleč, da bi se Nemci v Avstriji čutili tuje, ker bi se sicer oprijelo njihovih src nepremagljivo koprnenje po domu, potem je treba sedaj reči: Koprnenje je tukaj z vsemi svojimi slastmi. Ni ga moči več premagati, in Nemci čakajo, da se jim izpolni. Domotožje, to bo utešeno. (Gromoviti hajklici.) Sūdmarka bo ostala, kar je bila dosedaj; vzdrževala bo to domotožje in izpolnjevala in bo poroštvo boljše bodočnosti.“

Nemškimi tožencem se torej toži po njihovi domovini, po Nemčiji, menda ker so se pri nas že preobjedli, ker imajo vse v rokah, kar jim poželi nenasitno nemškonacionalno srce. In ta občni zbor izdajalske „sūdmarke“ je brzojavno pozdravil avstrijski minister, dr. Marchet. Je-li

Podlistek.

Pogled v sosedne dežele.

(Potopisne črtice. — Jezernikov.)

„Prijatelj, hajdi v Švico! Saj imaš vedno polna usta korajže. Pojutrnjem odpotujem.“ S tem, zame ne posebno laskavim pozdravom je vstopil v moje stanovanje moj stari prijatelj dohtar C.

„Se ti meša? Dela imam čez glavo, pa bi naj falotiral po švicarskih planinah in kradel Bogu in narodu čas! Sicer pa si me povabil prepozno. Za vsako potovanje se je treba prej nekoliko pripravljati, sicer človek od potovanja nima prav ničesar in se vrne domov ravno takšno tele kakor je odšel.“

„Hvala za ta kompliment,“ odgovori prijatelj; „sicer pa ne vem, ali naj velja tebi ali meni. Iz tvojega odgovora spoznam, da te le nekoliko mika, pogledati v Švico. Če nimaš drugih ugovorov, potem kar vstani in se pripravi. Načrt za potovanje sem naredil že jaz in študiral za potovanje že štirinajst dni sem.“

Stvar me je začela le mikati. „Ti si velik skušnjavec, pa včasih skušnjave le koristijo,“ odgovorim prijatelju. Pero, ki sem ga držal še v roki, odložim, oblečem površnik, in tekem ene ure sem imel že namestnika za štirinajst dni in že naročeno karto za vožnjo po dohtarjevem načrtu. Dva dni pozneje, na nedeljo popoldne, sva bila s prijateljem že pripravljena za odpotovanje. Še

par naročil, in s prijateljem primeva — ne za popotno palico, ampak vsak za svoj kovčeg in jo mahneva — tudi ne po beli prašni cesti, ampak na voz, ki je naju čakal, da oddrda na kolodvor.

„Kdor ni za boljšo rabo,
Naj varje dom in babo
Al' v šolah beli si glavo.“

Te besede pesnika Prešerna so mi šinile v glavo, ko sem se zleknil po vozu, in zaklical sem jih še tovarišu, ki je mahal z okna z belim robcem, se dobrohotno nasmihal in klical za nama: „Veliko zabave, na veselo svidenje!“

Črez pol ure so že zaropotala kolesa pri vlaklu, ki je naju vlekel čez Beljak proti Tirolom. Vožnja do Beljaka je bila dolgočasna, ker sem prevozil te kraje že nešteto krat. Bolj so me zanimali kraji naprej do tirolske meje. Zanimalo me je, da sem slišal od Beljaka naprej govoriti mnogo laškega. Lahi trgujejo ob tej progji z lesom, in kjer je podjetnik Lah, boš našel tudi delavca Laha. Skoro se mi je ugnezdila v srcu škodoželjnost, češ, te-le lepe kraje, te-le gore in doline bo posedoval nekoč Lah, in Nemeč, ki nas na Koroškem preganja, bo kaznovan; povsod vidi nemškonarodna zagrizenost slovensko nevarnost, Lah pa si osvojujejo na Koroškem nemško ozemlje kos za kosom. Res znajo postati Lah na Koroškem vsled izredne podjetnosti vplivni, a da bi polahonili Nemce, o tem ni resno misliti. Iz teh misli me vzbudijo na mali postaji trije laški delavci, ki so se nalezli dobre laške kapljice. Eden je nosil velikansko steklenico, ki je vsebovala le še tretjino laške črnine in ga je skoro metala. Obstal je in zakrožil laško pesen, tovariša sta

ga pa spremljala. Izhod so jedva našli. La bella, la bella (oj lepa, lepa) sem jih še slišal prepevati, potem pa je drdrajoči vlak zaglušil njihove hripave glasove.

Zgornja Koroška je lepa, vendar mi pa ni ugajala, ker se mi je zdela premalo svetla. Slovenski domovi se belijo ob gričih vse drugače nego ti umazani trgi. Poleg tega so me spravljali ob dobro voljo številni nemški gosposki izletniki, ki jih ni na nobeni postaji manjkalo, in ki so se mi vsled ošabnosti že zdavna pristudili. Rad bi bil videl krepke kmetske postave zgornjih Korošcev; oko jih je iskalo, pa jih ni našlo. Povsod vse gosposko, gosposko, nič pristno kmetskega, krepkega, zdravega, kar tako dobro de mojim očem; pač, na neki postaji sem videl moža s toplim zimskim kožuhom, že malo raztrganim.

Kolesa zaštopotajo, in moj dohtarski tovariš začne prepevati znano narodno „Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo“; jaz sem jo vzdignil „črez“, da se mi je zdelo, da se majejo stene nemških gora ob obeh straneh železne proge.

Tako sva se vozila s tovarišem prav dobre volje, čeravno so nama zakrivale prost pogled vedno zožujoče se gore, dokler nismo prevozili koroško-tirolsko mejo. Na Tirolskem se je začela odpirati lepa dolina z belimi, snažnimi hišami, zidanimi v znanem tirolskem slogu. Velika razlika. Dočim se mi je zdelo na Zgornjem Koroškem vse umazano, zanemarjeno, sem videl v Tirolih vse snažno, v redu. Prijazne z zelenjem obdane vasice razveseljujejo oko. Zvečer sva izstopila v Liencu, prijaznem mestecu ob reki Isel, in se nastanila v najboljšem hotelu „Pri novi pošti“.

še mogoč večji škandal na svetu? Slovenci, vzdravimo se iz spanja! Naši pradedje so prelivali kri za to domovino, ki jo izdajajo sedaj Nemci, mi njihovi potomci, pa naj spimo in čakamo, da našo domovino z nami vred požre oholi nemški moloh? Naš boj je svet, in če se borimo proti krivicam od strani Nemcev, se ne vojskujemo le za našo pravdo, ampak tudi za svojo — avstrijsko domovino.

Javno vprašanje na g. državnega pravnika.

Nemškonacionalni listi, na čelu jim kajpada „Freie Stimmen“, so že opetovano četudi na bolj prikrit način pozivali na bojkot zoper slovenske odvetnike. G. državni pravdnik bere vse te liste, ker je to njegova dolžnost, toda storil ni ničesar zoper nje. Vsled tega jim je zrasel pogum, ker vidijo, da se jim državnega pravnika ni bati, hujškajo na vedno nesramnejši način dalje. Vzeli so zlasti g. dr. Brejca na piko, ki jim leži posebno v želodcu. „Freie Stimmen“ groze, da bodo odslej vsakega Nemca, ki bi se dal po dr. Brejcu zastopati, javno v svojem listu napadle in na sramoten oder postavile. In res — v zadnjih številkah tega podlega lističa nemškonacionalne „intelligence“ se opetovano z imenom navajajo celovski trgovci in obrtniki, ki jih dr. Brejce zastopa. G. državni pravdnik pa — molči! Nam tudi prav — samo vedeti hočemo, pri čem da smo. Mi se gospodarskega boja prav nič ne bojimo, ker vemo, da so Celovec in druga „nemška“ mesta in mesteca po slovenski Koroški od Slovencev odvisna, ne pa narobe. Ako Slovenci izvedemo gospodarski bojkot nemških in nemškutarških trgovcev in obrtnikov, bo v kratkem tako pokalo od konkurzov, da bo joj. Samo vedeti hočemo poprej, kaj državni pravdnik k temu pravi. On ima sedaj besedo. Po njegovi odločbi se bomo ravnali.

Tolovajski napadi na Slovence v Ptuj.

V nedeljo, 13. t. m., se je vršila na Spodnjem Štajerskem v Ptujju letošnja skupščina „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Pričakovali bi bili, da bodo ptujski nemškutarji veseli, da jim prinesejo Slovenci nekaj denarja, in da se bodo ob prihodu skupščinarjev spodobno obnašali, kakor smo se koroški Slovenci, ko so vdrli avstrijski Nemci k nam na šulferajnsko zborovanje v dvojezičen Celovec in v slovenske Borovlje, kamor so šli nacionalci izzivat, ter pri sūdmarkinem občnem zboru v dvojezičnem Beljaku.

Pač bi imeli Slovenci več vzroka, ustavljati se takim nemškim zborovanjem, na katerih samo hujškajo proti našemu narodu, nego ga imajo Nemci, pobijati Slovence pri njihovih zborovanjih; zakaj Slovenci nočemo delati sosednemu narodu krivic, ne napadamo, ampak se samo branimo in iščemo in zahtevamo pravice. Kako surovo so postopali v Ptujju nemški kulturonošci, naj priča, ne morda kak slovenski, ampak nemški, nam ne posebno

Lienc šteje 4300 prebivalcev, leži precej visoko (673 m) v rodovitni dolini, obdan od južne in zahodne strani od visokih gor. Dobro uro v stran proti jugu leži romantično Tristiharsko jezero. Vsled lepe lege in zdravega zraka je Lienc kot letovišče zelo priljubljeno.

S tovarišem sva si takoj zvečer še površno ogledala mesto. Stopila sva tudi v frančiškansko cerkev. Pri vsakem oltarju je gorela večna luč; pred oltarji pa so klečale v klopeh ženske v precejšnjem številu ter prav pobožno molile. Mene je pa to jezilo, ker nisem vedel, kje je Najsvetejše, zakaj glavnega oltarja ni bilo, ker so cerkev popravljali, večna luč je pa brlela na kakih petih krajih.

„Vse prav, če so Tirolci pobožni ljudje,“ dam duška svoji jezi nasproti tovarišu, ko izstopiva, „pa med Najsvetejšim in drugimi svetniki, ki jih časte na oltarjih, bi pa bilo le dobro razločevati. Pri nas prižigajo ljudje svetnikom v čast le sveče, in to mi bolj ugaja.“

„Res je,“ odvrne tovariš, „pa ljudstvo misli tukaj dobro.“

Dober tirolec je nama po večerji razvozal jezike, tako da se vsaj meni ni prav nič mudilo v postelj. Precej pozno že se pridružita nama star znanec, profesor po stanu, in njegova gospa. Mož je bil silno vesel, da je našel znanca in kar ni mogel iti spat. Mož je prav dobrega mišljenja, pa le na to se je jezil, da je nemški krščansko-socialni dnevnik koroški na tako bagatelen in zaničljiv način zavračal znanega Vsenemca, profesorja Hans Angererja. „Oj pa ti ljubi Hons, oj ti ubogi Hons,“ je venomer ponavljal že nekoliko

naklonjeni socialdemokratski list „Arbeiterwille“, ki je poslal v Ptuj svojega poročevalca in ki piše o teh dogodkih sledeče:

„Za predigro k „velikemu dnevu“ so nemški kulturonošci v soboto zvečer pred „Narodnim domom“ tulili in žvižgali, okna pobijali in slovenske hiše mazali z blatom. Da bi se „veliki dan“ dostojno uvedel, so Slovincem s palicami vbijali nemško kulturo. Velika predstava pa je imela biti šele v nedeljo. K svojim šestim redarjem v Ptujju si je župan Ornig še izprosil 26 stražnikov iz Maribora, Celja, Celovca in Beljaka, da bi s tem zabranil sodelovanje orožništva. Na kolodvoru in potu v mestu so opetovano nastale prav kritične situacije. Nemške nacionalce so sprejemali s heil-klici, Slovence pa s tuljenjem in žvižganjem. Slovenskim živio-klicem je sledilo žvižganje in tuljenje nemških nacionalcev in njihove „jungmannschaft“, ki so bili od prvega do zadnjega preskrbljeni s piščalkami in s strašili za pse. Posebno se je pri tem odlikovala Ornikova deška kapela, ki sicer ni korakala v vrstah z godbenimi instrumenti, ki pa je bila mesto tega vseskozi opremljena s piščalkami. Priznati je treba nemškim nacionalcem: imeli so dober dan, zakaj docela nemoteno so lahko bili po „slovenskih bučah“, metali jajca in kamenje, polivali Slovence s kemično tinko in kričali „heil“ ter psovali: „Schlagt ihn nieder, den windischen Hund!“ Šaj so jim prišli iz Maribora in Celja, deloma tudi iz Gradca na pomoč „vnete“ roke, palice, piščalke in vpijoča grla. V manjšini se nahajajoči Slovenci so odšli v „Narodni dom“, spremljani od policije in žvižgajočih nemških nacionalcev. Če je kdo izmed Slovencev zavrnil psovke, je bil pretepen; če se je proti temu branil, je bil on aretiran, ne pa morda nemški nacionalci. Redarji so pri pretepih vedno nekoliko časa čakali, da so Slovenci dobili batin in da so nemški nacionalci imeli veselje. Naš poročevalec je bil sam priča, ko je neki od nemškega „Schulvereina“ podpirani tapetnik z volovsko žilo, ki je bila po vrhu še opremljena s svinčcem, tolkel po glavah Slovencev in ko je neki mariborski nemškonacionalni „arbeiterbändler“ nekemu gospodu strgal klobuk z glave in si prilastil njegov društveni znak. Mi poznamo tega nemškonacionalnega tatu, ki si je prilastil tujo slovensko last in se je s tem še bahal pred svojimi „nemškimi bratci“.

Tako ostro obsoja nemškonacionalno postopanje celo glasilo ljudi, ki sicer nimajo tanke vesti. Slovenci, tukaj imamo zopet dokaz, kdo hujška. Vsi napadi so bili pripravljani in dogovorjeni. Odgovorna je za nje nemškonacionalna ptujška gospoda, ki je poklicala na pomoč policaje iz Celja, Maribora in Celovca in ki ni znala napraviti reda, temveč pustila nemškonacionalne bandite, turnarje, purše, da so mogli in smeli pretepati Slovence.

Neki trgovec Zorko je napadel s svinčcem okovano palico gostilničarja Kureža iz Podvinc, da se je ves krvav zgrudil. Eden mariborskih kričačev, ki so bili pri tem navzoči, je zaklical napadalcem: „Den Schädel hätten Sie ihm einhauen sollen!“ (Črepinjo bi mu bili razbili). Policija zločinca ni aretirala.

motni gospod profesor. Pripovedoval nama je tudi s prav profesorskim poudarkom, da ga smatrajo v rodnem kraju za velikega vremenskega proroka, za kakršnega je veljal in kot tak slovel njegov oče. Nekoč je bil doma na počitnicah in je poskušal v vaški gostilni s kmetskimi veljaki vinsko kapljico. Petičen mož ga vpraša, če zna prerokovati tudi vreme kakor njegov oče. Profesor potegne iz žepa vremenski koledar, kjer najde, da bo cele štiri dni močno deževalo; — to naznani navzočim, ki so se mu strašno krohotali, ker je bila zelo lepa nedelja. „Niti ene suhe bilke ne bote spravili te dni domov,“ je poudarjal profesor in ponovil nama ta stavek dvakrat. In res je drugo jutro, ko so ležali nafajhtani bratci pod mizo in za mizo, strašansko deževalo, in v gostilno vstopivšemu profesorju je priznal prej neverjetni Tomaž, da je učeni profesor še hujši vremenski prerok, nego je bil njegov oče. In ker se je njegovo prerokovanje izpolnilo do pike in deževalo cele štiri dni, da kmeti še suhega žita niso mogli spraviti domov, jo je profesor nagnaglom pobrisal iz domačega kraja, ker so bili kmetje nanj razjarjeni, češ, da je naredil on dež.

(Dalje sledi.)

Smešnice.

Nedeljski lovec: „Tukaj imate en rajniš, pa mi dovolite, da enkrat ustrelim med golobe, ki se tam pasejo.“ Kmet (vtakne goldinar v žep): „Zavoljo mene le ustrelite, saj golobi niso moji, ampak mojega sosedu.“

Slovenci so zahtevali orožnike, ki jih pa niso dobili. Na kolodvoru so preteple pijane barabe več oseb, med drugimi tudi dr. Ploja. Zvečer se je na vlaku spravilo 4—5 visokošolcev v poseben oddelek; burši so pa pridrveli v ta vagon in so slovenske dijake preteпали. Da bi jih mirneje in lažje preteпали, so potegnili za vrv in dali znamenje, da se je vlak ustavil. Slovenci so morali poskakati z vlaka ter peš korakati proti bližnji postaji, da so si rešili življenje. Kaj se bo zgodilo z roparskimi purši? Prav nič! To je že stara pesem; če bi kaj takega naredili kmetski fantje s kakimi sitnimi nemškimi turisti, bi takoj po več let morali sedeti.

Krono surovosti pa so si zaslužili mariborski nemški nacionalci, ki so napadli mirne slovenske romarje, vračajoče se iz Ruš v Ptuj. Stepli niso samo nositelja križa, nego tudi dva nemškonacionalna „arbeiterbändlerja“, ker so ju smatrali za Slovence. To je pač dokaz, da so napadali kulturonošci Slovence brez pravega povoda.

Nemškonacionalna zagrizenost ni nehala niti pred križem, ki so ga vzeli romarjem, ga teptali z nogami in pljuvali nanj.

In kdo je bil vodja ptujskih napadov na Slovence? Ptujski „Štajerc“. Ta hinavski list vedno piše, da hoče doseči sporazumljenje med Nemci in Slovenci, na kak način, je pokazal sedaj. Zapeljani Slovenci, ali se vam sedaj še ne bodo odprle oči in boste še vedno verjeli lažnivemu glasilu nemških nacionalcev v slovenski besedi, hinavskemu „Štajercu“? Proč z listom, ki hoče speljati verne, poštene Slovence v tabor nemških nacionalcev, ki pobijajo naše brate.

Podpirajte Ciril-Methodovo družbo.

Skupščina „Ciril in Metodove družbe“ v Ptujju.

Pri letošnji skupščini so bili izvoljeni v vodstvo sledeči gg.: Gr. Einspieler, Luka Svetec, Fr. Črnigoj, dr. Dereani; v nadzorstvo: dr. Plešič, dr. Majaron, prof. Scheinigg, dr. Müller, dr. V. Ravnikar; v razsodništvo: Mat. Ražun, K. Šavnik, dr. K. Triller, Jak. Kogej, dr. Tekavčič. — Sprejet je bil tudi predlog, da nastavi družba posebnega potovalnega učitelja. Koroško je zastopal č. g. župnik Fr. Treiber v št. Rupertu pri Velikovem, ki je govoril pri skupščini sledeče:

Slavna skupščina!

Zahvaljujem gospoda glavnega tajnika, da je v svojem letošnjem poročilu ubiral take milodoneče strune, katere nam vsem zelo ugajajo. Tako bomo prišli zopet nazaj v stari tir, v katerem smo dozdej v družbi skupno delali. V narodnem delovanju morajo nam služiti kot zgled naši bratje Čehi. Ko se je sedanji državni zbor sešel, so češki socialni demokratje samo eden dan sedeli v državni zbornici pri drugih socialnih demokratih in že drugi dan so svoje rdeče tovariše zapustili ter se usedli k drugim češkim sorojakom. Tako v državnem zboru sedi zdaj vodja katoliških Čehov dr. Hruban poleg vodje realistov dr. Masaryka. Tako moramo tudi mi Slovenci v narodnih stvareh kakor Čehi biti edini. Kar nas razdružuje, to moramo odstraniti, kar nas pa druži, moramo poudarjati. Gosp. tajnik je rekel, da na Koroškem nazadujemo. Kako je neki pri nas na Koroškem? Da se ob nemški meji od časa do časa pri nas odtrga mali kos od slovenske zemlje in se zvrne v nemško morje, je žalibože res. Ali v ostalem se naš narod na Koroškem čimdalje bolj utrjuje. Zakaj, še nikdar se ni na slovenskem Koroškem toliko delalo, kakor se zdaj deluje. Nastalo je veliko število izobraževalnih društev, na katerih se vrstijo govori in gledališke predstave, vprizorjene po priprostitih kmetskih fantih in dekletih. Samo v našem velikovškem sodnem okraju delujejo tri izobraž. društva. Da bo družba, kakor je g. tajnik omenil, nastavila potovalnega učitelja, to misel pozdravljamo. Saj je vendar le pomanjkanje govornika vzrok, da je nekaj podružnic pri nas zaspalo. Seveda bo moral, kar je samo ob sebi umevno, družbin potovalni učitelj v soglasju s krajevnimi rodoljubi postopati. Razveselilo me je tudi naznanilo, da se bo že v jeseni nasproti Sūdmarki ustanovilo novo gospodarsko obrambno društvo, kakršno je bila „Straža“. Izjavljam, da bomo mi Korošci k temu društvu, pri katerem naj bote, kakor je g. dr. Rosina izjavil željo, obe slovenski stranki, vsi pristopili. Ako novo obrambno društvo morda tudi ne bo toliko denarja nabralo, nekaj ga bo pa le skupaj prišlo. ... Nato govori govornik prav obširno o načinu, kako pridobiti „Narodni šoli“ pravico javnosti.

Zahvaljujem se končno še slavnemu družbenemu vodstvu in vsem družbenim udom in dobrotnikom za vso naklonjenost napram naši „Narodni šoli“ in jo priporočam še nadaljni naklonjenosti.

Veličastna jubilejna slavnost v Dolini.

Mlada božja pot, Marija v Dolini, je gledala na krasni popoldan Male Gospojnice slovesnost, katere še ni doživela.

O pol treh se je začelo. Zabučal je dolinski zvon, in dolga procesija glasno molečih Pokrčanov se vije proti cerkvi. Komaj stopi zadnji čez cerkveni prag, oznanja težki zvon že drugo procesijo. Došli so iz Grabštanja v mogočni procesiji, tako da je presegala še ono na Šentflorianovo. Za njimi so hodili pobožni Medgorčani s svojim vnetim dušnim pastirjem. In zdaj: od vzhodne strani med borovjem se prikaže križ in za njim Št. Peterjani in vrli Jadovčani. In zaporedoma so se vrstile lepe procesije iz Št. Tomaža, Slov. Šmihela in Lečjegore. Množina vernikov je že davno napolnila cerkvice in ves prostor na okrog, in zopet zabučil zvon! Po veliki cesti pripelje tinski proš, veleč. g. Einšpieler, svoje župljane, in od Celovca sem se prikažejo kar štiri procesije: iz Podkrnosa, iz Št. Jakoba, iz daljnega Žrelca in z visokih Radiš.

Kakor morje je valovalo okrog cerkvice. — Kaj takega v Dolini še ni bilo.

In vsi na tisoče zbrani, vsi v veseli molitvi za križem, v svoji sredi svoje dušne pastirje in vsi radostnega obraza, smehljajočih se lic: vojna srečnih! Kaj pomeni to? Dvanajst procesij?

To velja našemu ljubljenu cesarju Franc Jožefu!

Iz trinajst fara tinske dekanije so prihiteli verni Slovenci, da združijo svoje molitve v varstvo, srečo in zahvalo, da vzkipijo tisoča srca k skupnemu mogočnemu „Te Deum“. Vse velja danes našemu presvetlemu vladarju Francu Jožefu! Bog živi in ohrani ga, posebno v letošnjem, šestdesetem letu njegovega vladanja!

In naša srca so bila tudi proti Rimu. Petdeseto leto že daruje papež Pij X. večnosveto daritev nove zaveze!

Ali taki znameniti in redki jubileji ne bodo ganili srca vsakega vernika, posebno pa še koroškega Slovenca, ki v vdanosti do cesarja svojega in papeža rimskega presega še Tirolca?

Solze veselja so tekle iz sto in sto oces, ko je govoril č. g. Bayer, župnik grabštanjski, na leci pod milim nebom z mogočnim svojim glasom o vseh srečnih in nesrečnih dneh našega cesarja in ko je povedal o papežu, kako je prišel „od pluga do krone“, izpod slamnate strehe na najvišji prestol, kar jih ta svet pozna.

Po tej krepki pridigi je pel mil. gosp. proš in dekan tinski z močnim in lepim glasom lavrentanske litanije, in vse, vse kar je le moglo, je pomagalo odpevati. Krasno! To je božja služba! Tako srčno pobožnost, tako veselje v češčenju more pokazati le slovensko ljudstvo!

In nazadnje je zadonel po širni kapeli mogočni „Te Deum“ iz grl dvanajstih duhovnikov. Ljudstvo pa je pelo: „Hvala večnemu Bogu!“ Cesarska pesem in papeževa himna ste končali velepomembno jubilejno slavnost. Lahkim srcem trdimo, da take skupne, veličastne in srčne manifestacije patriotične in verske misli na slovenskem Koroškem še nismo videli.

Presvetlemu cesarju pa se je odposlal takoj brzovjavno ta-le pozdrav v slovenskem jeziku:

„Dušni pastirji tinske dekanije, ki so pripeljali v procesijah svoje vernike k Devici Mariji v Dolino pri Celovcu, povodom cerkvenega obhajanja šestdesetletnice slavnega vladanja našega presvetlega cesarja Franc Jožefa, izražajo v svojem in v imenu 2500 zbranih vernikov najsrčnejšo vdanost do habsburškega prestola.“

Koroške novice.

Znajo pa, Nemci namreč. Dobim zadnjič razglednico z Gregorčičevega doma na Goriškem. Naslov je bil seveda samo slovenski. Beljak. O glej, nemška luč pripíše spodaj „Croatien“. Sicer bi bil Beljak vreden ne le, da leži na Hrvaškem, ampak malo dalje, na Mažarskem ali tudi v Potugudiji, a toliko zemljepisnega znanja vendar smemo zahtevati od nemških poštnih luči, da ga pustijo za sedaj še na Koroškem. Proč z ljudmi naših pošt, ki ne poznajo ali nočejo poznati najnavadnejših slovenskih imen!

Dež, sneg in slana. Deževalo je zadnjo soboto, dne 12. t. m., po celi Koroški ves dan, po gorah je pa padel sneg. Obir je bil bel skoro do vznožja nad Šmarjeto. V nedeljo se je vreme

zjasnilo, in v ponedeljek je padla slana, ki je ajdi, ki je letos posebno polna, po nekaterih krajih v Podjuni precej škodovala, v Rožu jo pa ponekod popolnoma uničila. Marsikateremu kmetu je s tem spaval povodi edini letošnji up na polju.

Razpisano je mesto učitelja na trirazredni šoli na Brdu. Slovenščine za to v popolnoma slovenskem kraju nahajajočo se šolo ne zahtevajo. Gosp. Palla se bo spreobrnil, ko se bo v jamo zvrnil.

Dobrlavas. (Gosposki prvaki pri delu.) Kdor je videl pri nas, kako so se delale priprave za občinske volitve, mogel je slutiti že naprej, že pred volitvami, kakšen bo izid. Čisto lepo na tihem se je nabil na „staro šolo“ razglas, da so razpisane volitve. Javno pa se je razklicalo šele v nedeljo pred volitvami, kdaj in kako se bodo vršile. Slučajno pa je bilo ta dan ravno „žegnanje“ v Sinčivasi, tako da skoro nobenega Sinčana ni bilo v Dobrlavas v cerkev — torej tudi niso mogli izvedeti dneva volitve. Da pa kmet ob delavnikih nima časa iti na izprehod v Dobrlavas, je tudi jasno. Medtem pa so imeli nasprotniki najlepši čas, da so napeljavali vodo na svoj mlin. Že pri tistem „krasno uspelem Schulfestu“ (šolski slavnosti), ki so ga napravili ravno par dni pred volitvami, se je vsiljevala marsikom misel, da se hočejo naši doktorji in učitelji s tem le prikupiti ljudstvu, kmetom, da bi jih potem kmetje še dalje pustili voditi občino. No, in ljudje so mislili: „So pač presneto dobri in skrbni ti naši učitelji, posebno pa mladi doktor; pa pustimo jim, da nas še nadalje komandirajo; mi kmetje smo zadovoljni s tem, da smemo le še plačevati!“ Saj je pa tudi res zlata vreden ta lepi „Schulfest“. Rodil je namreč krasne uspehe. Omenjam samo tega, da so se naučili tam vsaj tudi tisti otroci hajlati, ki doslej tega še niso znali. Ali to ni lep uspeh? Pomislite: na slavnosti, prirejeni cesarju na čast, izzivajo šolarji s hajlanjem! Cesar bi imel res veliko veselje s takimi šolarji. Kaj neda! Pa še nekaj. Glasovnice so drugokrat dostavljali na dom volilcem — sedaj so morali iti volilci sami ponje v občinsko pisarno. Naš cenjeni gospod tajnik pa je hotel imeti še tukaj prvo besedo. Ako je prišel na pr. kmet in hotel imeti glasovnic za volilce svoje vasi, mu jih obč. tajnik niti ni hotel dati v zadostnem številu. Kakor bi jih on plačal! Plačali smo jih mi kmetje — zapomni si to, visoki gospod tam v občinski pisarni! Zakaj pa plačujemo obč. slugo? Seveda nima časa, da bi raznašal na pr. glasovnice! Pač pa je imel čas, da je šel, on, uradna oseba, v Sinčovas iskat voznike za lovanškega Čemra! Pri tej stvari ni bilo nič uradnega!! Gospodje so pač sila pametni in vejo, kako je treba „šravfati“ svet, da je njim najbolj prav!

Iz Zgornje Podjune. (Hm-hm!) Gospod urednik! Ko sem bil še mlad, sem vsa svoja pota peš opravil; zdaj pa, ko me že zapuščajo moči, pa ne gre več tako. Nedavno sem moral „po opravkih“ v Železno Kaplo — zato sem se poslužil „fik-fika“, kar ni sicer moja navada. Pa čudno! Ta železnica prevozi vseh svojih 18 kilometrov po slovenskih tleh, pa vkljub temu Slovenci-domačini ne vidijo in ne slišijo imena postaj slovenski. Še več! Vozne listke izdajajo — vsaj pri privandrancu iz rajha, na postaji pri Miklavcu — ne samo z edino nemškim napisom in le proti zahtevi v „tajčšprahi“, temveč, kar še pri drugih železnicah ni opaziti, z natiskom v takoimenovanih „fraktur“-črkah (gotične ali nemške pismenke). Tako si upa stopati na izključno slovenskih tleh in tako izzivati nestrpna germanska ošabnost, ker mi Slovenci k vsemu molčimo...! To hoče pribiti potomcem s svojo tresočo roko

Podjuniški Paternuž.

Encelnavas pri Vovbrah. (Vovbersko izobraževalno društvo) je priredilo v nedeljo, dne 6. t. m., pri Žnidarju mesečno zborovanje, pri katerem je č. g. župnik Kindman iz Kloštra predaval jako stvarno o sadjereji, posebno o sajenju sadja, o sovražnikih sadja in o uporabi sadja. Gospod župnik, ki je iz lastne skušnje jako razumen sadjerejec, se je res potrudil, da bi nam vcepil ljubezen do sadjereje, ker sadje je v sedanjem času lahko velik pripomoček tlačnemu kmetu. Drugi govornik, veleč. g. Dobrove, je razpravljal med odobravanjem poslušalcev o raznih vprašanjih našega kmeta, kakor vojaštvu, šoli, razdolženju združništva, colnini, navedel je vzroke kmetske bede in tudi pripomočke. S popevanjem slovenskih pesmi smo zaključili zborovanje.

Črneče. (Pogreb.) Prežalosten pogrebni sprevod se je pomikal v nedeljo, 13. septembra, od sv. Križa v Črneče. Ob nenavadno veliki udeležbi žalujočih smo spremili k zadnjemu počitku gospo Uršulo Mikeln p. d. Makočnico, mater rajnega g. kaplana Šimena Mikeln. Nenadno je

zalotila smrt na daleč okoli znano, vobče priljubljeno Makočnico. Še dne 9. sept. je šla po svojih opravkih. zvečer jo je zadela kap, ni se več zavedla in že v petek zjutraj izdihnila svojo blago dušo. Globoko in vsestransko je bilo žalovanje ob tako hitri smrti, in to bodi tudi v tolažbo tako bridko prizadeti hčerki Katerci. Mrtvaški sprevod je vodil domači g. župnik ob asistenci g. kanonika Jos. Zeichen iz Celovca in gg. župnikov Fr. Leber iz Št. Janža in Iv. Kogelnik iz Radiš. Pokojnici svetila večna luč!

Sv. Križ nad Črnečami. (Cerkveni shod.) Največji cerkveni shod je pri naši romarski cerkvi vsako leto na Marijino Ime. Tudi letos sta prišli nemški procesiji iz Eibiswalda in Št. Lovrenca, žal da je v soboto zvečer in po noči nagajalo mrzlo deževno vreme. V nedeljo zjutraj se je zjasnilo, a na bližnjih gorah je ležal precej globoko doli sneg. V nedeljo se je zbralo zelo veliko romarjev od blizu in daleč, da se je v cerkvi kar trlo. Pridig je bilo ta praznik pet, sv. maš šest, obhajil nad 500. Slovesno opravilo je imel mil. g. proš in konsistorijalni svetovalec Flor. Isop iz Spodnjega Dravberga.

Prevalje. (Shod.) Na mesečnem shodu našega delavskega društva dne 6. t. m. je novodošli gosp. kaplan A. Stritof delavcem narisal lastnosti katoliškega moža. Katoliški mož bodi neustrašen v pričevanju in izvrševanju svoje vere; zaveden in odločen v politiki, posebno v času volilnega boja, in neumorno delaven na socialnem polju. To je bila kratka vsebina dovršenega govora. Tajnik je poročal o zadnjih svetovnih novicah: o turški ustavi, Zeppelinu, vzhodnocerkvenem vprašanju itd. Ob sklepu se je nabralo za štrajkujoče kranjsko delavstvo okroglo 12 K podpore.

Št. Janž v Rožu. (Fajerber na lovu.) Da naš fajerber hira, je znano. Zato pa so priredili dne 13. septembra takozvani „Bezirksfeuerwehrtag“, s katerim so hoteli Št. Janžane navdušiti in si tako pridobiti novih udov, za katere jim gre res huda, kar se pa na zunaj seveda ne sme kazati; zato so si pomagali s tem, da so potaknili v izposojene bluze nekaj nezavednih fantov. Da se je dosti hajlalo, se razume; čuditi se moramo le nekaterim našim sicer pametnim možem, da se dajo izrabljati za štafažo nekaterim gotovim osebam. Pomilovanja so vredna tudi nekatera šentjanska dekleta, ki so z metanjem cvetlic hotele počastiti nemčurske fajerberkarje in so se s tem svojim nastopom pokazale kot prave nemčurke. Da so požarne brambe potrebne in podpiranja vredne, bo vsak priznal, a našim nemčurskim fajerberom, katerih glavni namen je, sejati nemčurstvo med našo mladino, mora vsak zaveden Slovenec nasprotovati. Požarnih bramb hočemo, ne pa „fajerberov“, ki po večini našo mladino ne navajajo k posebno vzornemu življenju.

Št. Jakob v Rožu. (Sestanek katehetskega društva) dne 9. t. m. je bil še precej dobro obiskan. Prvi je poročal g. kaplan J. Žel o namenu kateheze sploh in s posebnim ozirom na današnje čase; predsednik, č. g. župnik M. Ražun, pa je govoril o učni snovi krščanskega nauka v ljudski šoli. Oba referata sta bila z odobravanjem sprejeta. Društvo šteje sedaj 29 članov, z ozirom na naše razmere in visok namen, katerega hoče doseči, gotovo premajhno število. Prihodnji sestanek se vrši v sredo, dne 14. oktobra t. l. v Beljaku.

Bilčovs. (Tovariši, kje je naš ponos?) V zadnjem času je pri nas prav lušno postalo. Vsak mesec prihajajo tujci v večjem številu in razširjajo svoje protiversko mišljenje in učijo naše domače ljudstvo lajanja — a pardon — hajlanja, tako da sedaj nekateri to že prav dobro znajo. Zvabijo pa ljudi na ta način, da jim kupijo jedi, pijače in smodk, in potem ne traja dolgo, se pa že vsak prav sladko smeji, ker se mu pod nosom kadi! Če bo šlo tako naprej, bo Bilčovs, dosedaj ponos celovške okolice, kmalu liberalno, nemčursko gnezdo, kakoršnih je na Koroškem zelo veliko. Oh, ti ubogo slovensko ljudstvo, ali ne veš in ne spoznaš, kam vse to meri? Najprej ti hočejo s svojim slabim zgledom omajati in iz srca izruti sv. vero, in potem iz vas napraviti poturice-nemčurje, ki so najslabši ljudje na svetu! Vzdrinite se, ostanite zvesti svoji veri, ostanite zvesti svojemu jeziku, ostanite to, kar ste bili dosedaj, verni Slovenci! Naročite si koroški slovenski časnik „Mir“, kateri vas bo učil visoko ceniti najdražje zaklade, ki jih imate, vero in materni jezik! Slabe časnike proč, slabo družbo proč, ker spremenijo vsakega človeka, ki se z njimi peča, v nečloveka — v pošast!

Slovenski fant.

Sv. Višarje. (Razno.) Na petek, 4. t. m., in posebno v soboto, je prišlo kakih 200 romarjev v procesiji od Gorice. Dne 6. t. m. je pripeljal preč. g. župnik Teul in 8. t. m. preč. g. župnik Loigge jubilejno procesijo. Vsaka procesija je

štela do 200 udeležencev. V nedeljo, ponedeljek in torek, na Malo Gospojnico, je prišlo prav mnogo romarjev. Veliko jih je privabilo krasno vreme, kakršnega letos še nismo imeli. V cerkvi je iz prijaznosti zelo marljivo pomagal najstarejši višarski „tabarhar“ preč. g. Matevž Grm, župnik iz Rablja. — Na višarskem gorovju se je mudil nekaj dni saški kralj Friderik Avgust na lovu. 5. t. m. zvečer se je odpeljal nazaj v Draždane.

Iz Rablja. (Blagemu možu — hvaležen spomin!) Šele na dan pogreba č. gosp. župnika Mikuluša, ki je pastiroval več let v tukajšnji fari ter je deloval res kot pravi naslednik Kristusov, kot vesten pastir in skrben oče ves čas svojega bivanja tukaj, smo dobili obvestilo o smrti preblagega gospoda. Tako se pogreba, žal, nismo mogli udeležiti. Da bi seznanili poprej žastno novico, bi se peljali v Škocijan ne samo posamezniki, ampak tudi več društev. Žalostno vest smo dobili 27. avgusta še pred sv. mašo, ki se je potem darovala za našega rajnega bivšega dušnega pastirja. Udeležila se je sv. opravila velika množica ljudstva. Po sv. maši je zvonil veliki zvon, in verniki so z glasnim jokom molili za pokojnika, pač najlepše spričevalo, kako je bil priljubljen tukaj, če se ga spominjajo tako hvaležno še sedaj, po 15 letih. Ob 9. uri, ob času pogreba, so zapeli vsi zvonovi v slovo nekdanjemu dobremu svojemu župniku. — Rajni gosp. Mikuluš je bil neomajen rodoljub, ki je delal sicer tiho, a vztrajno za slovensko stvar. Bil je blag, kremenit značaj, požrtvovalen prijatelj, vzoren, goreč duhovnik. Več let je bil tudi, ko je bival v Celovcu, odbornik „Družbe sv. Mohorja“. Prezgodaj ga je vzela smrt sorodnikom, ki jim je bil preblag podpornik. Bodi mu dobri Bog plačnik, med nami pa trajen in hvaležen spomin!

Rabelj. (Zelo pobožen rdečkar.) Gosp. urednik cenjenega lista „Mir“, povedati vam hočem o naših socijih, kako so naenkrat postali pobožni in goreči za čast božjo in zveličanje duš. Na Veliki Šmarer je bil poklican tudi naš gosp. župnik na Sv. Višarje v duhovno pomoč; povabil je tudi svoje farane, naj bi se udeležili polnoštevno jubilejne procesije. Tisti in drugi dan torej tukaj ni bilo sv. maše, katere se sicer tako radi udeležijo naši sociji. No, ničesar bi ne rekli, ko bi naše duhovščine ne napadali tako zavratno in je ne dolžili po krivem. Izmed rdečih omenim samo enega, ki hoče „vse duhovske“ in cerkvene tisočake prešteti, vse ljudi pa za opice narediti! Ta pravi, da se je duhovnikom mudilo na Višarje zato, da grede denarje štet in jih v svoj žep tlačiti. Dne 8. sept. je dejal: „Duhovnik in zdravnik morata vedno biti pripravljena, zakaj sta potem tukaj, zakaj sta plačana.“ Revez pa ni vedel, da je bil duhovnik doma in je bila tudi ob določeni uri sv. maša, seveda je on ni slišal. Tako delajo ti ljudje, ki so sicer mnenja, da duhovnikov sploh ni treba. Če ima kateri kako nujno pot, se pa že repenčijo, da jih ni. Tem ljudem še Bog ne bo mogel ustreči. Ni res, g. Tomaž Štrukl?

Torba za nasprotnike.

Nemci pozor! Pod tem zaglavjem so objavile „Freie Stimmen“ z dne 12. t. m. sledeče: „Znano je v Celovcu dejstvo, da so nastavljeni pri večini brivskih podjetij sami Slovenci. Hrvatje itd., ki niti nemščine zmožni niso. Pred kratkim sem bil pri brivcu v sredi mesta in sem se čudom začudil, da eden pomočnik ni mogel odgovarjati na moja vprašanja, ampak je moral tolmačiti drugi pomočnik, tudi Hrvat po rodu. Ali smo Nemci v vzhodni pokrajini že tako daleč, da potrebujemo v nemških deželah po trgovinah tolmača, da nas razumejo, če govorimo v materinščini? Muhl, vzbudi se, Nemci, kupujte le pri Nemcih in obiskujte le take trgovine, kjer so nastavljeni Nemci!“

Da, da, težko je Nemcem privaditi se temu, da je Celovec dvojezično mesto. Pa nič ne pomaga. Slovenci, ravnajte se po geslu vaših nasprotnikov, ki vam ne privoščijo kruha! Govorimo povsod le v materni besedi in podpirajmo le naše in nam prijazne trgovce!

Avstrijskemu sulferrajnu so poslali prispevke iz rajha mestni občini Stuttgart in Wittenberg.

Poglavje za delavce.

Celovec. (Mesečni shod) slovenskega delavskega društva v Benediktinski kleti je bil zadnjo soboto, najbrž vsled skrajno slabega vremena, le srednjedobro obiskan. Tovariš Bramor otvoril shod ter se predstavi kot od odbora ime-

novani začasni predsednik. Vč. g. Sadjak govori nato o katoliških shodih, ki so se vršili v zadnjem času ter poudarja posebno dobre posledice takih velikih shodov. — G. Erat razklada nekaj vsakdanjih pravnih postav, ter jih podpira z zgledi iz življenja. — Nazadnje pozdravlja društvo mladenič Krof ter vabi društvenike k ožjemu stiku z mladeniči po deželi. — Vsi govorniki, kakor tudi neutrudni tovariši tamburaši in pevci so izvabili od poslušalcev glasno, a zasluženo pohvalo. Slovensko delavstvo po Celovcu in okolici! Tako skrbi naše društvo za pouk in zabavo. Oklenimo se ga torej trdno vsi! Na zdar!

Borovlje. (Rdeča surovost.) Nemški pregovor pravi: „Kakor pojejo stari, tako čivkajo mladi“. Resnica tega pregovora se v vsej svoji velikosti kaže pri naših krabatarjih. Komaj da otrok izleze iz šole, ga stariši že omotajo v rdeče pantelce, v gostilni sedi seveda tudi zraven in poslušajo visokoučene in pametne pogovore. Seveda ne traja dolgo in mladi smrkolini si svoje rogličke že v zgodnji mladosti odrgajo na „črnih“. Ko bi to naredili enkrat ali pa doma — bi človek še nič ne rekel, če pa se to zgodi venomer in pri delu, kakor to delajo nekateri Podljudelčiči, pa bi res neumni bili, da molčimo. Zakaj rdečkarji motijo naše delavce pri delu in jim ne dajo pokoja? Kdo jim povrne škodo? Gospodje mojstri naj naredite enkrat konec tem škandalom, drugače gremo višje! Časi so minuli, ko si je vsak hotel roke obrisati ob naših somišljenikih.

Gospodarske stvari.

Varčno gospodarstvo s krmo.

S krmo bo treba letos silno varčno gospodariti. Nič se je ne sme izgubiti po nemarnem. Vsaka bilka naj se skrbno porabi.

Za varčno gospodarstvo priporoča gosp. V. Rohrman v „Gospodarskih Novicah“ sledeče ravnanje pri krmi:

a) Namesto cele krme naj se poklada rezanica. Rezanica je potrebna tudi zaradi tega, da se različna krmila lahko mešajo in da živina manj okusne krme ne more puščati;

b) krma naj se pripravlja za pokladanje s tem, da se soli in zabeli z močnimi krmili. Le na ta način se da tudi manj okusna in težje prebavna krma izkoristiti in dobro porabiti;

c) namesto po trikrat, naj se le po dvakrat živini poklada, ker pri goveji živini popolnoma zadostuje dvakratno pokladanje. Zjutraj bodi glavno krmiljenje, popoldne manj izdatno. Pri dvakratnem krmiljenju se manj krme shodi, razvleče in pogubi.

d) posebno važno je, da vpeljemo tudi natančen red za pokladanje in da dajemo živini dan za dnevom enako veliko krme.

Vsa spravljena krma naj se primerno razdeli za celo zimo in naj se tako poklada, da jo dobiva živina skozi celo zimo v enakih množinah. Tak red je prijeten za tistega, ki poklada krmo, posebno pa ugaja živini, ki se ob rednem krmiljenju veliko bolje počuti, kakor vidimo to tudi pri vojaških konjih.

Če odmerjamo krmo, računamo navadno takole: „Za vsakih 100 kg žive teže je treba živini povprek 3 kg suhe krme (ali štirikrat toliko zelene krme ali kosenstva). Če je krava n. pr. 400 kg težka, potrebuje potemtakem 12 kg suhe krme (rezanice) na dan, če je 500 kg težka 15 kg itd. Seveda bo treba letos marsikomu zmanjšati to množino, da bo izhajal. Rezanica naj se v prvo stehta, potem pa meri in daje na koše. To pa redno, ker bomo na ta način največ privarčevali.“

Krmiljenje z oljnatimi tropinami.

Letos bo silno pomanjkanje krme, zlasti pozimi do prihodnje spomladanske paše in zelene klaje, zato bodo morali kmetovalci segati tudi po slabih krmilih, ki jih drugače ne rabijo ali k večjemu za steljo. Če se goved krmi s takimi krmili, pa silno hira in slabo uspeva, če se ne pokladajo obenem močna krmila. Najboljša in najizdatnejša močna krmila, ki jih je za pridevek h krmi razmeroma le malo treba in zato najceneje hodijo, so oljne tropine. Uspeh ni odvisen le od tega, koliko krme živina dobiva, marveč tudi od tega, kako je krma sestavljena. Večinoma nedostaja beljakovin in tolsče. Ko so umni živinorejci to spoznali, so si zelo uspešno pomagali s krmili, ki imajo mnogo beljakovin in tolsče v sebi; to so oljne tropine. Toda oljnih tropin je mnogo vrst, ki za naše razmere niso dobre. Izmed dobrih oljnih tropin, kakršne v sosedne dežele uvažajo vsako leto velike množine, naj omenimo lanene in sezamove (solnčnica) tropine. Dobivajo se pri kmetijski družbi v Ljubljani. Oddaja lanene tropine po 19 K, sezamove po

18 K za 100 kilogramov z vrečami vred. Tropine se oddajajo le v vrečah po 50 kg.

Krompirjevo zelišče se brez škode za krompir toliko časa ne sme požeti, dokler ni krompir dozorel; čas je odvisen od vrste krompirja, kajti nekatere vrste so prej zrele kakor druge. Krompirjevec je sicer redilen, a takrat ko je krompir dozorel, je pa že tako skrčen, je izgubil listje in je napaden od raznih gliviških boleznih ter je poparjen od slane, da skoraj ni več poraben za krmo. Sicer je pa krompirjevec vedno nevarno krmilo, ki lahko povzroči hude bolezni, ki končajo s hitro smrtjo.

Praprot ni poraben za krmo, ker zapira in sili k potenju. Če se torej praprot poklada, se pokažejo znaki zastrupljenja.

Društveno gibanje.

Vabilo na društveno shod, ki ga priredi izobraževalno društvo v Dobrlivasi dne 20. t. m., na kvatarno nedeljo, popoldne ob 3. uri z navadnim sporedom; govori č. g. Poljanec, poje mešani pevski zbor in svirajo tamburaši.

Vabilo. Kat. slov. pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ v Možici priredi v nedeljo, dne 27. septembra 1908, ob 1/2 3. uri popoldne javen shod z igrami v svojih prostorih v župnijskem skednju v Možici. Spored: 1. Igra „Pri gospodi“. 2. Igra „Sv. Neža“. Vstopnina: Sedeži po 40 vin., stojišča po 20 vin. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Vogrče. Slov. kat. izobraževalno društvo v Vogrčah priredi na kvatarno nedeljo, dne 20. t. m., popoldne ob 3. uri pri „Škofu“ v Vogrčah mesečno zborovanje in veselico z govorom, petjem in igro „Krcmar pri zvitem rogu“. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

Št. Peter na Vašinjah. (Vabilo na mesečno zborovanje), katero napravi „Izobraževalno, kmetško društvo za Rudo, Št. Peter in okolico“ v nedeljo, dne 27. septembra 1908, popoldne po blagoslovu pri Bedeniku na Ribnici v Št. Petru. Uprizori se tudi igra „Dr. Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček“. Ob ugodnem vremenu se vrši zborovanje na prostem. Vse ude in prijatelje društva vabi k najobilnejši udeležbi

odbor.

„Društvo kovinarjev“ ima v nedeljo, dne 20. septembra, shod pri Kajzru. Govoril bo g. kaplan Rožman o organizaciji na Nemškem. Tudi druga društva se prosijo, da pridejo na skupno posvetovanje, ki sledi govoru.

Politične vesti.

Deželni zbor koroški.

Štiriindvajseta seja koroškega deželnega zbora se je pričela v torek, dne 15. t. m., ob deseti uri.

Deželni glavar grof Zeno pl. Goës otvoril jesensko zasedanje, nakar prečita zapisnikar došle vloge, med katerimi omenjamo prošnji za zimsko kmetijsko šolo v Št. Pavlu in Št. Andražu v Labudski dolini. Deželni glavar poroča nato, da bo treba namesto poslanca Winklerja, ki je prideljen deželnemu odboru, izvoliti drugega v finančni odsek. Nato pridejo na vrsto poročila in predlogi deželnega odbora, vseh skupaj 22, ki se sprejmejo in izročijo odsekom.

Najzanimivejša so poročila in predlogi deželnega odbora glede regulacije hudournikov in izsuševanja blat; za regulacije hudournikov in izsuševanja blat na Zgornjem Koroškem naj dovoli deželni zbor skupno svoto 139.429 K 75, ki se postavi v proračun za leto 1908, 1909 in 1910. Samo za uravnavo hudournikov v Leški dolini se naj dovoli 48.000 K.

Za regulacijo hudournikov na Spodnjem Koroškem se naj dovoli svota 3895 K, in sicer za uravnavo Bele pri p. d. Podobniku v občini Bela 40% deželni prispevek v znesku 875 K, za popravo vodnega zidu v Železni Kapli 20% v znesku 1920 K, za varstvene stavbe pri Kusterjevem mlinu 50% v znesku 250 K in občini Št. Lenart za škodo, povzročeno po povodnji 850 K.

Petindvajseta seja deželnega zbora v sredo, dne 16. septembra.

Zapisnikar prečita došle vloge, izmed katerih omenimo prošnjo učiteljskega društva za povišanje plače za pouk v veronanku. Vse vloge se izroče odsekom. Prof. Waldner vloži predlog za uničevanje majnikovih hroščev. Nato nadaljuje deželni odbor s poročili, ki se vsi odobrijo kakor tudi predlogi odsekov.

Šestindvajseta seja dne 17. septembra. Poročilo dežel. odbora o izsuševanju tinjskega blata se vzame na znanje. Izsuševanje je stalo 20.820 K 62 vin. Za uravnavo libeliškega potoka na Zili se dovoli 480 K, za uravnavo nekega potoka v

zgornji dravski dolini 2509 K 9 vin. Hud boj se je razvnel pri predlogu stavbenega odseka, da se naj uravnava Gline v spodnjem toku, katero zahteva občina Žrelec, izvrši pozneje, ko bo gorenji tok uravnan. Proti temu protestira posl. Wieser, češ, da se naj uravna spodnji tok takoj, ker ljudje na to že dolgo čakajo. Dež. odbornik Winkler pravi, da naj počakajo poročila deželnega odbora, ki bo pokazalo, da odbor dela in bo predlog poslanca Wieserja brezpomemben. Posl. Steinwender odločno zahteva poročilo deželnega odbora. Posl. Kiršner poziva deželni zbor, da začne vendar enkrat pravično delati za spodnje kraje v deželi, sicer ne bodo kmetje smatrali deželnega zbora več resnim. Dež. odbornik Winkler protestira proti temu. Steinwender pa odklanja njegov zagovor. Predlog stavbenega odseka se odkloni. Čudno se nam zdi, da je prišel posl. Kiršner do takega spoznanja šele danes, ko vendar sedi v deželnem zboru toliko let. Razumemo. Gospodje bi radi začeli vendar enkrat delati tudi za slovenske kraje, ker se bližajo volitve in je za nemške poslance velika nevarnost, ki je prej ni bilo. V finančni in stavbeni odsek izvolijo dr. Artur Lemiša.

Francozje se poslove in Čehi povabljeni v London.

Francoski gostje so se poslovili od gostoljubnih Čehov 9. t. m. Praški župan dr. Groš je izjavil, da bo mesto Praga odlikovalo visoke francoske goste v spomin na njihov poset pri Čehih in sicer pariškega župana z zlato, druge odpotnike pa s srebrnimi svetinjami.

Predsednik Cherioux se je izrazil, da se Francozje veselijo, da bodo prišli Čehi v kratkem v goste v Pariz, da se jim bodo mogli v domačem mestu zahvaliti za gostoljubnost v zlati Pragi. Zadnji obisk Francozov je okrepil prijateljsko vez med njimi in Čehi. Govornik je končal z besedami: „Živio Čehi! Živio Praga, na veke naj živi!“

Temu slovesu je prisostvoval predsednik londonske trgovinske zbornice, Charleton, ki je rekel, da se čuti srečnega, ker se je sešel tu s francoskimi brati in Čehi, povabil je praškega župana in mestni svet, da pridejo prihodnje leto v London ter se je zahvalil za češko gostoljubnost. Charleton je končal med burnim odobravanjem z „na zdar!“ Slovan stopa na dan!

Novi češki nadmaršal.

Cesar je imenoval za novega nadmaršala za češko kraljevino princa Ferdinanda Lobkoviča in za njegovega namestnika nemškega državnega in deželnega poslanca dr. Urbana. Princ Lobkovic je češki konservativec in priljubljena oseba.

Delegacije

bodo sklicane prvi teden meseca oktobra. Ker so nekateri deželni poslanci tudi udje delegacij, bodo deželni zbori odgodeni in šele po Novem letu zopet sklicani.

Književnost in umetnost.

Katoliška bukvarna v Ljubljani je zopet izdala dve novi knjigi: „Zbirka ljudskih iger“ 7. in 8. snopič, ki bodo našim diletantom prav dobro došle, zlasti ker imajo tudi pevske uložke, in 7. zvezek „Ljudske knjižnice“ s priljubljeno povestjo dr. Fr. Detele „Prihajač“. Prva knjiga stane s poštino vred 1 K 72 vin., druga 90 vin., v platno vezana 1 K 80 vin. Marljivo in cenovno slovensko podjetje najtopleje priporočamo.

Uvod v narodno gospodarstvo. Uredil Vekoslav Kunkovec. Cena 1 K. Narodna založba. „Časopis za zgodovino in narodopisje.“ Izdaja „Zgodovinsko društvo v Mariboru.“ Urejuje Kasprič. Prejeli smo prva dva snopiča tega mnogoličnega, izvrstno urejenega časopisa. Slovenskemu razumništvu ga najtopleje priporočamo. Redni udje „Zgodovinskega društva“ dobivajo „Časopis“ brezplačno, cena za neude je 6 kron na leto.

Koledar slov.-katol.-narodnega dijaštva izide prihodnji teden. Ker bo njegova vsebina zelo zanimiva in aktualna, opozarjamo nanj že zdaj vse dijake somišljenike in gospode prijatelje. Cena mu bo 80 vin.

Cerkvene vesti.

Paramentno društvo častilcev presv. Rešnjega Telesa. Za načelnika društva častilcev presv. Rešnjega Telesa in predsednika paramentnega društva je imenoval prevzvišeni knez in škof namesto odstopivšega preč. g. dr. Al. Cigoja iz reda oo. benediktincev, sedaj dekana v Št. Pavlu, preč. g. stolnega skolastika Ferdinanda Wappisa, na katerega naj pošiljajo gorenja društva društvene prispevke in dopise. Hkrati je imenoval preč. kn. šk. ordinarijat kot asistenta predsednika paramentnega društva za slovenske kraje č. g. kornega vikarja Fr. Smodeja.

Nastavljen je kot katehet na meščanski šoli v Velikovecu č. g. Anton Almer, kaplan v Šmohorju. Mož je trd Nemec, pa je bil edin prosilec za to mesto.

V tiskarni Družbe sv. Mohorja v Celovcu je dobili nedavno izišlo zanimivo in poučno knjigo:

Dr. Kušej,

Joseph II. und die äussere Kirchenverfassung Innerösterreichs.

XVIII in 358 strani 8°. — S tremi kartami. Cena broširanemu iztisu 16 kron, elegantno vezanemu 18 kron, po pošti 60 vin. več.

Prečastito krško knezoškofijstvo priporoča častitim župnijskim uradom nabavo te znanstvene knjige v 3. številki svojega cerkvenega lista „Kirchliches Verordnungsblatt“ in dovoljuje, da se jo sme naročiti na cerkven račun.

Naj torej ta knjiga ne manjka v nobeni župnijski knjižnici.

Kaj je novega po svetu.

Zahvala. „Osrednji odbor za Gregorčičev spomenik“ se zahvaljuje vsem onim, katere je privedla v nedeljo 6. t. m. topla ljubezen do velikega sina naših hribov tja gor pod sivi Krn, da so s svojo prisotnostjo izkazali spoštovanje spominu Simona Gregorčiča. Posebno zahvalo izreka gosp. prof. dr. Plešiču, predsedniku Slov. Matice v Ljubljani, ki je vzbudil s plamtečimi besedami v srcih vseh navzočih čustva globokega navdušenja za vzore, ki so bili sveti Simonu Gregorčiču. Veliko hvalo je dolžan gg. govornikom prof. dr. K. Ozvaldu in c. kr. vadičnemu učitelju Fr. Sivcu za vznesene in iskrenega spoštovanja do pokojnega pesnika prekipevajoče besede kakor tudi g. Ernestu Klavžarju za improvizirano deklamacijo in g. Lovrenčiču za mično, pod vtisom predvečera slavnosti zloženo in Simonu Gregorčiču posvečeno pesmico. Zahvaljuje se mestnemu župniku č. g. Kokošarju za njegovo vsestransko požrtvovalnost in njegovim gg. pevcem za precizno in ubrano petje, zahvaljuje se domačemu gospodu duhovniku in starešinstvu z gosp. županom na čelu za prisrčen sprejem, zahvaljuje se celi občini, možem in ženam, dekletom in fantom. Prav srčno zahvalo izreka odbor tudi žlahti Simona Gregorčiča za njeno gostoljubnost, sploh zahvaljuje se vsem, ki so na ta ali drug način pripomogli, da se je na lep način počastil spomin velikega in slavnega pesnika. Še enkrat: Iskrena hvala vsem!

Promet je ustavila kr. ogrska državna železnica vsled vojaških vaj za civilno blago, izvzemši za živo živino in blago, ki se lahko ukonča, na postajah Czeldömök-Szekesfehervár, Szekesfehervár-Sarbogard, Szekesfehervár-Baks, Intas-Györ, Intas-Veszprém in Intas-Dombóvár od 18. do 21. septembra t. l. — V istem obsegu je ustavljen promet za civilno blago na ogrski progi južne železnice Budimpešta-Zakany od 17. do 21. septembra t. l.

Ptice selivke se podajo na jesen v zelo oddaljene kraje. V vzhodni Prusiji v kraju Rositten lovijo ptice selivke, jim pritrldijo okoli noge meden prstan s številko in letnico in jih potem izpuste. Tako so dognali, da se ptice selijo neverjetno daleč. V Tunisu v severni Afriki so ustrelili galeba z Rosittenovim prstanom z dne 26. julija 1907, v Köslinu 5. jul. 1907 zaznamovana štorcklja, je preletela celo ravniki ali ekvator. Da domače štorcklje prezimujejo v velikih trumah v Egiptu, je bilo znano, tudi da jih mnogo prodre do Osrednje in Nemške Vzhodne Afrike, da pa bi zahajale štorcklje iz Severne Nemčije v Južno Afriko, so v tem slučaju pač prvič dognali.

Kolera se je začela širiti po Petrogradu. Mestna uprava je dala na razpolago 100.000 rubljev, da ubrani nadaljno razširjenje te zavrattne bolezni, in je nastavila sto zdravnikov. Zadnji ponedeljek je zbolelo v Petrogradu na kolero 139 oseb, umrlo pa jih je 30. Vseh obolelih skupaj je 354. Tudi v Tarnopolu je umrl na kolero mož, ki je prišel iz Rusije in je bil namenjen v Ameriko.

Izvrstna hrana za zdrave in slabotne otroke vsake starosti, kateri so v razvoju zaostali. Pospesuje rast mišičevja in kosti. Zadržuje in odstranjuje kakor nobena druga stvar drisko, bruhanje, črevesni katar itd.

„Der Säugling“, jako poučna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeke, Dunaj III.

Tržne cene v Celovcu

10. septembra 1908 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	22	50	14	18
Rž	18	50	20	50	11	74
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	19	80	20	15	10	60
Oves	16	50	18	—	6	21
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	29	20	18	40
Turšičica	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	5	77	2	60
Seno, sladko	9	—	10	—	—	—
„ kislo	6	—	8	20	—	—
Slama	6	—	7	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	40	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	—	2	20	—	—
„ „ surova, 1 „	1	60	1	70	—	—
Svinjska mast 1 „	1	70	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	18	—	16	—	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	—	—	—

Živina	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
v k r o n a h							
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	142	146	3	
„ za vožnjo	360	400	—	—	—	21	
Junci	250	—	—	—	—	3	
Krave	130	412	68	—	—	58	
Telice	160	—	—	—	—	2	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena	14	38	—	—	—	242	
Ovce	—	—	—	—	—	118	

Slovinci! Kupujte le pri domačih slovenskih tvrdkah, ki se priporočajo v „Miru“. — Svoji k svojim!

Do zadnjega koščka obdrži

Schichtovo cvetlično milo

št. 650

svojo nežno in vendar učinkujočo čistilno moč.

Dobiva se povsod.

NESTLÉ-jeva
moka za otroke

Priznano redilno sredstvo

Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolna želodca.

Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in bluvaje, črevesni katar.

Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ

Dunaj I. Biberstrasse 11.

Na prodaj so

dobro ohranjene tamburice,

bisernica, I. brač, kontrašica, II. brač, III. bugarija in berde. Naslov pove upravništvo „Mira“.

SANATOGEN

neogibno potrebno krepilno in osvežujoče sredstvo za vse, ki se čutijo utrujene in revne, kakor sploh

za nervozne in slabe.

Presojen imenitno od več nego 7600 profesorjev in zdravnikov. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Brošura zastoj in franko od Bauer-ja & dr., Berolin SW. 48. Glavni zastopnik C. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt 1.

Loterijske številke 12. sept. 1908:

Trst 35 89 82 83 86
Linc 78 79 67 24 17

Vabilo
na

35letni občni zbor

št.-Jakobske posojilnice v Rožu
na kvatarno nedeljo, dne 20. septembra 1908, ob
3. uri popoldne v „Narodnem domu“ v št. Jakobu
v Rožu.

Spored:

1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
4. Raznoterosti.

Št. Jakob v Rožu, dne 11. sept. 1908.

Matej Ražun,
načelnik.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Narodni šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih. Šolsko leto se začne dne 4. novembra t. l. Plačila 20 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovoljivo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Izredna državna loterija.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. Ap. Veličanstva.

Izredna jubilejna loterija

za dobrodelne namene c. kr. domobrancev in orožnikov.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 17.984 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 513.760 kron.

Glavni dobitek iznaša

200.000 kron
v gotovini.

Zrebanje se vrši nepreklicno dne 22. oktobra 1908.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti zrebanja za kupce srečk brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.
Oddelek za državno loterijo.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!
b kg sivega, izpukanega perja 2 K, lolskega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežno-belega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštne prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste rdečega, višnjevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhaštim perjem 16 K; napolnjen 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po poštne prosto od 12 K dalje poštne prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poština; če blago ne ugaja, se denar povrne. S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko), Češki les.

Čenik brezplačno in poštne prosto.

Janez Goleš

v Celovcu,

Paradeisergasse št. 20,

podobarska in pozlatarska delavnica za cerkvena dela

se vljudno priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v izdelovanje, prenovljenje in pozlačenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, okvirjev, svetih podob in tabernakljev po predpisu.

Za fino in trajno delo prevzame popolno jamstvo.

Kos vsaki konkurenci.

Priznana najcenejša slovenska tvrdka na Koroškem.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško.
Čeniki brezplačno in poštne prosto.

Edino pristen je le

Thierry-jev balsam

z zeleno varstveno znamko redovnica. Najmanjša pošiljatev 12 $\frac{1}{2}$ ali 6 $\frac{1}{2}$ nica za potovanje K 5.--. Zavoj brezplačen.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo.

Najmanjša pošiljatev 2 lončka K 3'60. — Zavoj brezplačen. Obe domači sredstvi sta povsod znani kot najboljši zoper tisanje v zelodu, gorečico, krče, kašelj, zasliženje, vnetja, ranitve, rane itd. Narocila ali denarne pošiljatev se naj naslavlja na: Lekarar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini. Zaloge skoro v vseh lekarnah.

Dve lepi posestvi

z lepimi zidanimi poslopji in obokanimi hlevi, mlin in žago na vodno silo, zemljišča okoli 42 in 58, torej skupaj okoli 100 oralov, obsegajoči: sadne vrtove, travnike, njive, pašnike in gozd, se prodaja tudi posamezno pod ugodnimi pogoji. Cena vkup 20.000 K; izplačati je samo polovico. Natančneje se izve pri posestniku Jak. Magnetu p. d. Prisinger in Pohenik na Spod. Krčanjah, pošta Grebinj na Koroškem.

Vinske in sadne stiskalnice

z dvojnimi stiskalom „Herkules“ za ročno obrat.

Hidravlične stiskalnice

za velik pritisk in velike učinke.

Mlini za sadje in grozdje. Obiralniki.

Povsem urejene moštarnice, stalne in za prevažanje. Stiskalnice za pridelovanje sadnih in jagodnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, sadne lupilnice in rezalnike. Samodelujoče patentovane prenosne in vozne brizgalnice za vinograde, sadje, drevje, hmelj, grenkuljico „Siphonia“. Pluge za vinograde. Vse te stroje izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši sestavi

Ph. Mayfarth & Co.

tovarne poljedelskih strojev, železolarne in parne kovanice

Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovani z nad 600 zlatimi, srebrnimi kolajnami itd.

Obširni ilustrirani ceniki zastoj in franko. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Gašper Kuchler, Celovec,

Fröhlich-ova ulica 33,

krojač za civilne obleke in uniforme, se priporoča za napravo oblek vseh vrst za gospode in dečke, kakor tudi uniforme za vojake in uradnike.

Vzorno delo, točna postrežba in najnižje cene.

Specialist za duhovniške obleke, talarje itd.

Velika izbira domačega in tujega blaga in sukna vedno v zalogi.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloge je stalno v vrednosti $\frac{1}{4}$ milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za žene in neveste zmirom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Carl de Roja, Beljak

Podružnica v Celovcu.

Trgovina

s steklom, porcelanom, kamenino, kuhinjsko opravo, svetilkami, cunjami in surovinami.

Zastopnik tovarne za kalcium-karbid v Šibeniku.

Brzojavni naslov: Roja, Beljak.

Telefon: Beljak 32. — Celovec 128.

Na prodaj

je vsled družinskih razmer lepo posestvo z dobrodočo gostilno in lepim sadnim vrtom s pohištvom vred, ležeče tik ceste pri železnici. Vprašanja na gosp. Blaža Mostečnik, p. d. Štajrer v Goričah, pošta Podgora v Rožu na Koroškem

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izzrebanne vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavicije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.